

POKROK ZÁPADU

VĚNOVANÝ ZAJÍMOM NAŠEHO ČESKÉHO LIDU V AMERICĚ

NEJROZŠÍŘENĚJŠÍ
NEJLEPŠÍ ČESKÝ
TYDENÍK NA
ZÁPADĚ

BEST ADVERTISING
MEDIUM IN THE
GREAT NORTHWEST

ZALOŽEN R. 1871—ROČNÍK

OMAHA, NEBR., DNE 1. PROSINCE 1915.

ČÍSLO 20.

CÍSAŘ VILÉM KONFEROVAL S RAKOUSKÝM CÍSAŘEM O BALKÁNSKÉ SITUACI

První od zahájení této války došlo k schůzce panovníků teutonických zemí. — Císař Vilém nepochybně konferoval ve Vídni hlavně s baronem Burianem a hrabětem Tisou.

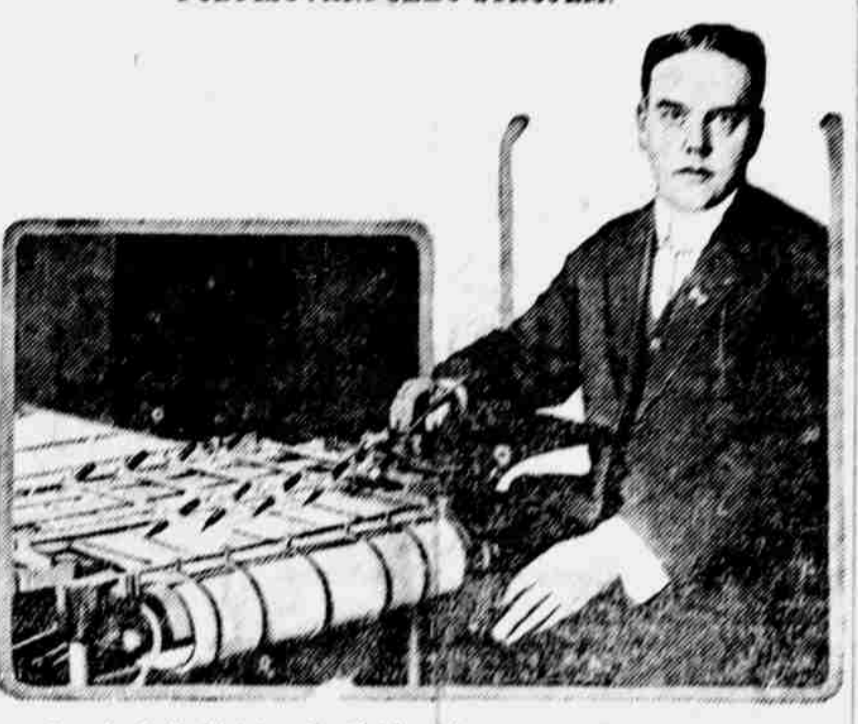
RAKOUSKO TOUŽÍ PO UZAVŘENÍ SEPERÁTNÍHO MÍRU S ITALIÍ

Předměstí Gorice v plamenech. — Boje v Srbsku poněkud utichly následkem sněhových bouří. — Postavení rakouského kabinetu otřeseno. — Apel černohorského krále Nikolaj.

Londýn, 20. listopadu. — Poprvé od zahájení války sešel se vévra německý císař Vilém ve Vídni s rakouským císařem Františkem Josefem. Císař Vilém odebral se do Vídně hlavně za účelem konference s baronem Burianem, rakousko-uherským ministrem zahraničních záležitostí, a hrabětem Tisou, uherským premiérem, kteří v přítomné době jsou vůdčími činiteli v Rakousku-Uhersku, a při té příležitosti také navštívil starého rakouského mocnáře, o kterém došlo v minulých dnech zprávy, že vzhledem k věku a přestárlému věku již není schopen vyvíjet zájem o všechno, co je ve spojení s přítomnou válkou. O čem německý císař s rakouským politikem jednal, není známo, ale zdá se býti jisté, že více jednalo o záležitostech Balkánu, než o situaci na jiných válečných frontách. Není ale bez významu, že současně se zprávou o návštěvě německého císaře ve Vídni sdělují depeše z Berlína následující: Císař Vilém přijel do Vídně v pondělí a u něm osobní návštěvu rakousko-uherskému monarchovi, císaři Františku Josefovi, v Schoenbrunně. Na návštěvu uvítán byl německý císař arciknížetem Karlem Františkem, následníkem trůnu, arciknížetem Františkem Salvátorem a arciknížetem Karlem Štěpánem. Overseas novinářská agentura, která zprávu tuto rozeslala, k tomu podotýká: Ohrožení zástupci lidu shromáždili se k uvítání německého císaře a nadšeně jej pozdravovali. Celá Vídeň byla bohatě vyzdobena. Schůzka císařů, jež byla první od zahájení přítomné války, konala se v Schoenbrunně a byla velice srdečná. Monarchové nemohli ani překonat svoje pohnutí.

„Jestliže zprávy tyto budou potvrzeny,“ podotýká jmenovaná úředlovna, „pak by to nasvědčovalo tomu, že teutonští spojenci očekávají překvapení od Ruska a možná že i od Rumunska.“
Zprávy z Paříže oznámily, že Německo rychle koná přípravy, aby čelit mohlo ruské ofenzivě na Balkáně. Z těchto zpráv lze souditi, že teutonští spojenci očekávají, že ruské armády dovolen bude přelom Rumunskem. Teutonští spojenci, jak přípravy tomu nasvědčují, postaví se proti ruským armádám na bulharském pomezí a současně pokusí se o útok boční směrem západním. Kdyby tento boční útok se zdařil, pak střední a západní Rumunsko stalo by se hlavním jevištěm boje. Ještěm úzký pruh území rumunského při Černém moři byl by uchráněn od vstupu válce. Kdyby pak ruská vojska nesetkala se s úspěchem na bulharských hranicích, byla by nucena ustupovati směrem jižním a tak spustěna byla by i východní část Rumunska.
Rumunsko, jak se za to má, nepřijíjí se k spojení. Není pro ně žádná jiná volba. Čar ruský je přý rozhodnut poslati svoje armády skrze území rumunské, ať už vláda rumunská dá k tomu svoje svolení aneb nikoliv. Situace na Balkáně je příliš vážná, než aby dovolování byly další odklady. — Rusko ostatně není vázáno Rumunskem žádnou smlouvou o zachování neutrality. Jak velká je armáda ruská, která shromáždila se na rumunských hranicích v jižní Besarabii, nemohlo býti zjištěno, ale je jisté, že je to několik set tisíc mužů.
Zpráva z Bukureště udala, že teutonští a bulharské vojska jsou soustředěována na rumunsko-bulharském pomezí v očekávání ruského útoku. Rozsáhlé přípravy pro obranu a zřízení opevnění konají se pod dozorem německých důstojníků. Bulharská vláda nařídila občanskému obyvatelstvu Rusku při rumunském pomezí, aby vyklidilo město. Je to nový krok za účelem dokonale přípravy proti ruskému útoku.
Kampaň v Srbsku poněkud utichla, jednak následkem toho, že centrální mocnosti považují svoji kampaň v Srbsku za skončenou a jednak následkem sněhových bouří, které také znemožňují operace anglo-francouzského vojska v jižním Srbsku. Bulharsí ale přes to zahájili postup směrem jižním od Přílepu k Monastýru, kde několik tisíc Srbů je připraveno jim čelit ve v naději, že podaří se jim uchrániti město, ale spíše že podaří se jim způsobiti vetřelcům velké ztráty.
Z Berlína došla zpráva, že rakousko-uherská vojska, poněkud operace proti hlavní srbské armádě byly skončeny, zahájila všeobecnou ofenzivu proti Černé Hoře. Poněkud severozápadní pomezí Černé Hoře je přirozenou pevností, útok bude veden od Sandžaku novopasarského. Rakouská vojska již překročila řeku Lim.
Zpráva z Florencie v Itálii udala, že Bulharsí večera překročili řeku Černou. Monastýr přý byl vyklizen. Srbská armáda ustupuje spořádaně. Také depeše z Athén potvrdily, že Bulharsí opět nastupují směrem k Monastýru. Každá průsmyk zase nalézá se v bulharských rukou. Občanské obyvatelstvo Monastýru rychle pře-

PODPISOVÁNÍ ČEKŮ STROJEM.



Frank J. E. Thiel, příručí hlavního pokladníka Spojených Států, jest nucen svou úřední hodností podepsati 500,000 čeků do roka. V minulých dnech instalován byl přístroj na podpisování čeků v jeho úřadovně a tento umožňuje p. Thielovi podepsat 100 čeků v čtyřicetipadesáti sekundách.

chá, majíc za to, že pád města je blížící.
Anglická veřejnost není nakloněna věřiti právě uveřejněnému prohlášení teutonských mocností, že jejich kampaň v Srbsku je skončena. Vyjadřuje se naděje, že zimní počasí poskytně příležitost k sesílení anglo-francouzských vojsk, tak aby byla dosti silna k zabránění ofenzivy, nežli se dostane teutonským spojencům příležitosti k spojení posíle v Srbsku. Počítá se na pomoc Ruska v těchto operacích.
V přítomné době k důležitějšímu vývoji vojenských operací dochází jenom kolem Monastýru, je-liž osud je nejistý. Dochází mnoho stále vyzněmá si odporující zprávy z těchto míst, ale zdá se býti jisté, že město toto doposud náležá se v moci Srbů. Dále na sever srbské armády, rozdělené na dvě sekce, ustupují na Černou Horu a do Albanie.

Předměstí Gorice v plamenech.

Ženeva, Švýcarsko, 29. listopadu. Gorice dosud neměla se sice v rukou Italů, ale pád tohoto města je otázkou několika dnů. Zdá se, že jeden z nejzdravějších bojů ve dne je v přítomné době v okolí tohoto města. Italové nalézají se tu v ofenzivě, v které neochabují. — Děle stěhl snáží se nepřetržitě na toto město, jež předněstí nalézá se v plamenech. Vídeňská zpráva udává, že neohrožující tudy boj je v proudu a předmostího opevnění u Gorice. Rakouská vojska, brániči Gorice, byla v posledních dnech seslána a proto v několika hodinách podarilo se jim proniknouti do italské linie, ale byla opět zaháněna zpět po stráně všech bodákových bojích.

Apel krále Nikolaj k černohorskému národu.

Paříž, 29. listopadu. — Černohorský generální konsul obdržel následující depeši z Cetyně: — „Král Nikola vydal energickou proklamaci k černohorskému národu. Žádá v ní, aby byl zůstal chladnokrevným a klidným v tomto nebezpečí, které ohrožuje Černou Horu a připomíná hrdinské činy obránců Srbska. Srbská armáda byla přinucena ustoupiti směrem k horám Černé Hoře, kde vojska dvou srbských království spojená proti společnému nepříteli, postaví se na hrdinský odpor. Věrna svým tradicím, Černá Hora povede zápas tento až do smrti, které dá přednost před otroctvím. Spojenci podpostupí úkol zásoba vati Černou Horu potravinami. — Armáda černohorská bude hájiti slavnou půdu rodné vlasti, aniž by šetřila krevi. Bude bojovati od hoře k hoře kolem svého krále hrdě a v přesvědčení v konečné vítězství Černé Hoře a její spojenců.“

Počasi pro Omahu a okolí.

Omaha a okolí: Neustálené. Nebraska: Částečně podmrzáno a tepleji v úterý; studeněji ve středu.

CÍSAŘ RAKOUSKÝ FRANTIŠEK JOSEF STÁLE CHRADNE

Válka do té míry rozrušila jeho nervy, že žije v dvorním hrade jako poustevník.

O SVOJI ŘÍBI SE NESTARÁ

Ani slovo o válece, jež otráá kontinentem, nesmí býti v jeho přítomnosti receno.

Ženeva, 29. listopadu. — Zatím co přítomná strašlivá válka evropská zle se naplňuje německého císaře Viléma přímo nadlidskou energií a vytrvalostí, pravý opak možno pozorovati u jeho spojence, rakouského císaře Františka Josefa. Právě se, že jeho nervy rozrušeny byly tak, že odpírá k čemukoliv mluvit. Vídeňské ohebnívo nevidelo starého mocnáře po celé měsíce. K vůli efektu sice často se oznamuje, že koná poradu ve dvorním hrade s hrabětem Tisou, uherským premiérem, a baronem Burianem, ministrem zahraničních záležitostí, ale pravdou je, že téměř za velkou neopustil Schoenbrunn, kde žije jako poustevník, nemaje tušení, co se vlastně ve světě děje.
Ani slovo o válece nesmí proniknouti k starému mocnáři a následně František Josef neví nic o šíření se válečného požaru, ku kterému zavdal podnet, když prohlásil válku Srbsku. Starý císař zdá se býti zdráv, ale vnitřně slabě a není jisto, věří, že jeho říše zapadá za existenci. Právě se, že velice často rozplácá se jako děcko, ale sotva asi plácá nad svým břichem. O tomto jeho pláči ostatně kolují anekdoty. Kněžna Windischgratzová, jež často navzána je nejveselejším členem císařské rodiny, prohlásila: „Císařské Velikosty ani neví, co fyzické a duševní utrpení znamená ale za pomoci svého dovoze přece oroniti několik slzí.“
Císař František Josef před válkou vstával velice časně a po večeru den zabýval se různými věcmi, ale nyní vstává velice pozdě, ačkoli na lázku obírá se záhy. Hodinu každého dne stráví v zimní zahradě v Schoenbrunně a z každých čtyřicet hodin dvacet prospí anebo proklímá. Mluví je uem ku svému komorníku a velice zřídka přijímá návštěvy. I k členům císařské rodiny stal se v poslední době uzavřeným.
Když svolí k návštěvě některého ze svých příbuzných, mnoho neublívá a zakývá jenom hlavou, když myslí, že návštěva trvala již dosti dlouho. To trvá pravidelně tři minuty. Arcivévodkyně Zita pravidelně propuštěna bývá za minutu, ale arcivévodkyně Valerii, kterou kdysi měl velice rád, je dovoleno, aby zůstala poněkud déle. Da ani paní Katerinu Sobrahou, která ještě do nedávna měla prsty ve všech diplomatických a politických záležitostech,

nerad přijímá. Před nedávnem uválá tato herečka a milostnice starého císaře jenom stěží vymutla si si audienoi. Ještě před rokem byla v Schoenbrunně demin hostem a pravidelně se starým panovníkem snídala, starý monarcho má nyní jenom jedině práni a to jest, aby ponechán byl o samotě a nikým nebyl vyrušován.

Recko zachová neutralitu.

Londýn, 29. listopadu. — Řecká vláda je připravena rozmlouvatí o propozicích, ujednáních spojení, a je ochotna splniti všechny její požadavky, které nebudou porušením její neutrality. Tak sděluje athénská depeše Exchange telegrafní kanceláře.

Rakousko přeje si separátní mir s Italií.

Londýn, 29. listopadu. — Tribuna prohlašuje, že Rakousko se pokouší o uzavření separátního míru s Italií. Tak oznámila depeše z Říma, kterou získala Exchange telegrafní kancelář.

Bulharsko žádá o lékařské potřeby

Vídeň, 29. listopadu. — Na žádost bulharské vlády a královny bulharské rakouský Červený kříž vypravuje dva dobrovolné pomocné a lékařské sbory pro službu na Balkáně. Jeden z těchto sborů uje se řízení nové nemocnice a 500 lůžky, jež zřízena byla v budově Glastonova gymnasia v Sofii, a druhý uje se práce v poli. Bulharsko má nedostatek lékařů a zdravotních ošetřovatelů ve svých nemocnicích.

Smutné postavení srbských uprchlíků.

Sofia, 28. listopadu. — Hladověcí srbskí uprchlíci žijí se masem koni, kteří zlechlí podél cest k Monastýru a Albanii. Ženy a děti, sesláblé následkem hladovění, je u nyní nuceny čelit hrozným sněhovým bouřím v horách. Sta žeb jistě zmrazí. Srbská armáda ustupuje k Elbasanu. Dvaet je otázkou několika dnů. Zlá se, cizích, nabožených monkon, pohybje se směrem k Dibra, ale bude nutno použiti mezků k dopravě potraviny na vzdálenější místa. — Po cestě z Prizrendu k Monastýru pohybují se Albánci, Srbové a 50,000 rakousko-uherských zajatců, dle zpráv, které podali uprchlíci. Ženy a malé dívky táboří za ovcí na sněhu u malých ohněnků. Uprchlíci, kteří douhají získati v Monastýru přístřeší a potraviny, mají ani tušení o tom, že město toto náležá se před svým pádem.

Japonsko vyrábí strelivo o prekot.

Tokio, 29. listopadu. — Všechny japonské továrny na strelivo pracují nyní plnou parou. V minulých pracuje se dnem i nocí, aby bylo možno vyhověti objednkám, které byly získány. I anglická vláda objednala velké množství streliva a děl. Ruská vláda ale učinila největší objednávky a žádá, aby dodání objednaného streliva, jakož i děl, bylo uspořeno.

Dohra k případu Edith Cavellové.

Amsterdam, 29. listopadu. — Francouzský voják, ježoz příznaní německým vojenským autoritám veslo k zatčení Edith Cavellové, anglické ošetřovatelky, kterou Němci zastřelili v Bruselu, spáchal sebevraždu tyto dny, oběsiv se ve vojenském vězení. Tak o známá zpráva, která dnes došla z Bruselu. Voják přý trápil se nad tím, že svým příznaním způsobil zničení života takle chetné.

Černoch lynčován.

Henderson, Ky., 29. listopadu. Ellis Buckner, černoch, obviněný z útoku na jistou mladou dívku, byl vyveden večera večer z okresního vězení zástupem asi padesáti maskovaných mužů a povlečen na stróm.

Oheň zničila za milion dollarů bavlny.

Pine Bluff, Ark., 29. listopadu. Patnáct tisíc balů bavlny v ceně asi \$1,250,000 bylo zničeno večera požárem, který zachvátil skladiště Pine Bluffa Compress Co. Ztráta kryta je pojištěním. Diskry z kolben jedoucí lokomotivy způsobily požár.

VLÁDA DOKONČILA VÝSLECH ÚŘEDNÍKŮ NĚMECKÉ LINIE

Obhajoba získá nyní den času na podání důkazů, že nejednalo se o žádné spiknutí.

O BOY-EDOVI SE JIŽ NEMLUVÍ

Obhajoba přeje si věděti, je-li považován tento německý attaché také za spiklence.

New York, 29. listopadu. — Federální vláda dokončila dnes výslech v obžalobě úředníků Hambursko-americké paroplavební linie, kteří jsou obviněni ze spiknutí za účelem oklamání americké vlády, kterého dopustili se povoláním pomocných loď a potřebovaní z amerických přístavů německým křižníkům na moři na sklonku roku 1914. Obhajoba může žáti, předněstí svoje důkazy, že nejednalo se o žádné takové spiknutí, a jakého obžalování jsou viněni, a případ dán bude porotě k rozhodnutí ve středu. Tři návrhy přístav k projednávání ztřeštěného dne před soudem Howense. První z nich žádá bude odmrštění obžaloby, druhý na rozsudek příznivě obžalovaným, a když tyto návrhy budou zamítnuty, bude dán návrh, aby nebrán byl ohled na svědectví v případě parníku Marina Quessada, které, dle náhledu obháje, není ve spojení s operacemi obžalovaných.

Obhajoba žádá, aby vláda určitě prohlásila, považuje-li německého přidělenec při německém vyslancectví ve Washingtoně, kapitána Boy-Eda, za jednoho ze spiklenců. Kapitán Boy-Ed, jak vyšlo ze svědectví na jeho, řídil vydání \$750,000, jež věnovány byly na vypravení parolodi, vezeacích potřeby pro německé křižníky. — Vláda na tuto otázku nedala příte odpovědi a podobně i soud se jí vyhnul. „Vláda nezaujala žádné stanovisko v této záležitosti,“ prohlásil p. Wood. Jak známo, německý vyslanec protestoval proti jmenování kapitána Boy-Eda při tomto přelčení. Kapitán Boy-Ed měl přý právo jednati tak, jak jednal, a jeho jméno zaneseno bylo do případu tohoto bez jakékoli potřeby.

Kanada provedla rekvizici plence

Ottawa, Ont., 29. listopadu. — Asi 15,000,000 až 20,000,000 buňků plence, složené v elevatoroch od Fort Williams na jezere Superior až k Atlantickému pobřeží, bylo kanadskou vládou rekvizirováno pro vývoz spojencům mocnostem v Evropě. Za obilí toto zaplacená bude tržová cena. Obilí zabaveno bylo v sobotu, tak aby počín tento měl co možno nejmenší vliv na obilní trh. Značná část tohoto obilí je vlastně americkými obchodníky. Vláda kanadská sama říditi bude dopravu obilí k pobřeží a dopravu přes moře. Většina tohoto obilí bude poslána do Italie. Odhaduje se, že farmáři v Kanadě mají ve svých sýpkách ještě asi 150,000,000 buňků plence a je projíhvován náhled, že většina tohoto obilí bude vládou rekvizirována. Vláda doposud nestanovila cenu, kterou hodlá za obilí zaplatiti.

Ford má naději na úspěch svého mírového hnutí.

New York, 29. listopadu. Henry Ford má naději, že jeho mírové hnutí setká se s plným úspěchem. Nalézá se v přítomné době v tomto městě, aby učinil konečné přípravy pro vyplutí mírové lodě, Oscar II. Je možno, že parolodi tato nevypluje tuto sobotu, jak bylo v záměru původně. Západní pracovníci pro mír sdělili, že nebudou moči do té doby dostat se do New Yorku a proto vyplutí lodí bude odloženo o den nebo dva. Ford sdělil zpravodajům denních listů, že denně dostává se mu nových povzbuzujících příspěvků a že je téměř jist, že snahy mírových pracovníků se setkají se zdarem. Uzástevství několika neutrálních národností na mírovém hnutí je zajištěno.